

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม และความต้องการที่อยู่อาศัย ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษและญี่ปุ่น โดยใช้การสำรวจในลักษณะของแบบสอบถาม(Questionnaire) โดยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ แล้วให้ผู้ตอบส่งคืนให้ภายหลัง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสาร

เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆ ทั้งทางด้านแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ประกอบด้วย การศึกษาด้านสังคม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของแต่ละประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม สังคม การศึกษาลักษณะที่อยู่อาศัย การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค จากตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามเพื่อถามกลุ่มประชากรต่อไป

2. การสำรวจความต้องการของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

2.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้คือผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศญี่ปุ่น โดยที่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีอยู่เป็นจำนวนมาก จากข้อมูลสถิตินักเรียนในความดูแลของ สำนักงานข้าราชการและพลเรือน(ก.พ.) ที่กลับจากการศึกษาตั้งแต่ปี 2536-2538 เฉพาะประเทศอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น มีถึง 6,801 คน โดยกลุ่มประชากรเหล่านี้จะจัดกระจายอยู่ทั่วไป ผู้วิจัยได้ติดต่อขอรายชื่อกลุ่มประชากรทั้งหมดจากสำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) แต่ไม่ได้รับความร่วมมือ เนื่องจากมีระเบียบของทางสำนักงานที่ไม่อนุญาตเปิดเผยรายชื่อได้ ผู้วิจัยจึงต้องหาวิธีใหม่โดยการติดต่อไปยังสมาคมนักเรียนเก่าสหรัฐอเมริกาในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมนักเรียนเก่าอังกฤษในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่นในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขอรายชื่อสมาชิกซึ่งขึ้นทะเบียนกับสมาคมนักเรียนเก่าทั้ง 3 ตามลำดับ ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดี โดยที่สมาชิกของสมาคมนักเรียนเก่าสหรัฐอเมริกา มีจำนวนทั้งสิ้น 1,378 คน สมาชิกของสมาคมนักเรียนเก่าอังกฤษ มีจำนวนทั้งสิ้น

427 คน และสมาชิกสมาคมนักเรียนเก่าญี่ปุ่น มีจำนวนทั้งสิ้น 249 คน รวมประชากรทั้งหมด 2,054 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการศึกษาคั้งนี้ กำหนดขึ้นตามสูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่พอดีของ YAMANE ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ ด้วยความเชื่อมั่นที่ระดับ 95 % โดยที่ค่าประมาณจะคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้ไม่เกิน ± 5 % สำหรับประชากรจำนวน 2,054 คน คำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม เท่ากับ 335 คน โดยมีรายละเอียดในการคำนวณดังนี้

$$N_{op} = \frac{N}{1 + NE^2}$$

โดยที่ N_{op} คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม สำหรับประชากรจำนวน N คน

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย เท่ากับ 2,054 คน

E คือ ขนาดความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับได้ ในที่นี้คือ ± 5 % ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม เท่ากับ

$$\begin{aligned} N_{op} &= \frac{2,054}{1 + (2,054 \times (0.05)^2)} \\ &= 335 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงเท่ากับ 335 คน

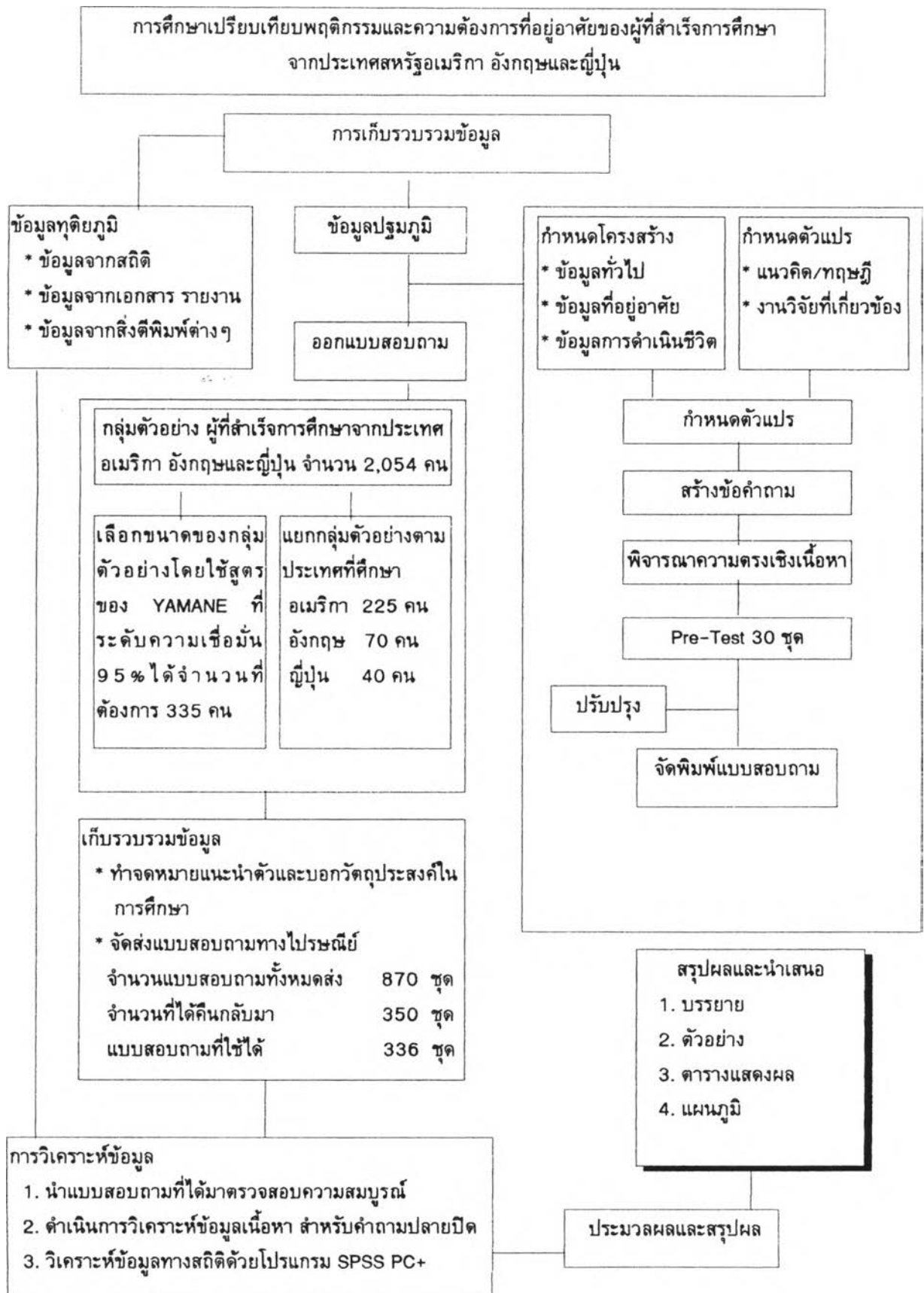
2.1.3 วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีเลือกแบบสุ่มแบ่งแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามประเทศที่ศึกษา ตัวอย่างที่เลือกจากแต่ละกลุ่มเป็นไปตามสัดส่วนของประชากรย่อย เพื่อให้มีการกระจายที่ครอบคลุมเป็นสัดส่วนกับประชากรเป้าหมายผลการแบ่งจะได้จำนวนตัวอย่างกระจายดังตารางดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรตัวอย่างและจำนวนตัวอย่างผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ จำแนกตามประเทศที่สำเร็จการศึกษา

ประเทศ	จำนวนประชากร ตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่างที่ ต้องการ	สัดส่วน (%)
1. สหรัฐอเมริกา	1,378	225	67
2. อังกฤษ	427	70	21
3. ญี่ปุ่น	249	40	12
รวม	2,054	335	100

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เมื่อได้สัดส่วนของประชากรย่อยแล้ว จึงทำการสุ่มรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดของแต่ละประเทศมาเขียนลำดับเลขที่ ตั้งแต่ 001 ไปจนครบทุกคน
2. ทำตารางตัวเลขตามจำนวนตัวอย่างที่ต้องการของแต่ละประเทศ เช่นประเทศสหรัฐอเมริกา ต้องการกลุ่มตัวอย่าง 225 คน ในตารางจะมีลำดับตั้งแต่ 001 - 225 ช่อง
3. ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยเขียนลำดับเลขที่ที่ต้องการ ลงในตารางจนครบตามจำนวน
4. คัดลอกชื่อ นามสกุล ที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจนครบ 335 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ประเภทของเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ 2 แบบได้แก่

ก) แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบปลายปิด(Close-Ended) คือให้ผู้ตอบเลือกคำตอบที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว จำนวนตัวเลือกที่ให้มามีหลายลักษณะ มีทั้งแบบตัวเลือก 2 ตัว (Check list) หรือ ให้ผู้ตอบจัดอันดับความสำคัญของคำตอบ (Rating scale) หรือให้ผู้ตอบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นภายในกรอบที่กำหนด ซึ่งมีการวัดในด้านความต้องการที่อยู่อาศัย การดำเนินชีวิต และข้อมูลในการศึกษาต่อต่างประเทศ

ข). แบบวัดทัศนคติ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวัดแบบ ลิกเคอร์ (Lickert Scale) โดยกำหนดระดับค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ 5, 4 , 3 , 2 และ 1 โดยมีความหมายดังนี้

5.	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.	หมายถึง	เห็นด้วย
3.	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2.	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เพื่อความสะดวกในการตอบ ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามและแบบวัดทัศนคติ รวมไว้ในชุดเดียวกัน เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวม อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ใช้การวัดแบบ Lickert Scale เฉพาะในส่วนของการสอบถามทัศนคติเท่านั้น ส่วนในการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ปรับวิธีการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ธรรมดา และใช้วิเคราะห์ด้วย ไคสแควร์ในตารางที่เหมาะสม

2.2.2 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

ก) สร้างกรอบตัวแปรหลัก โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารต่างๆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในเรื่องของพฤติกรรม ทักษะคิด สังคม วัฒนธรรมของแต่ละประเทศให้เข้าใจ เพื่อที่จะกำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยจะให้ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องและ ส่งผลต่อความต้องการที่อยู่อาศัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตัวแปรหลักดังนี้

- กลุ่มที่ 1. ตัวแปรด้านประชากรและภูมิศาสตร์
- กลุ่มที่ 2. ตัวแปรด้านการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน
- กลุ่มที่ 3. ตัวแปรด้านความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต

ข) การสร้างข้อคำถาม เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงลักษณะพฤติกรรมและความต้องการที่อยู่อาศัยของกลุ่มประชากรที่ไปศึกษาต่อยังประเทศที่มี วัฒนธรรมที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษและญี่ปุ่น ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงรูปแบบวัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การอยู่อาศัยของคนในแต่ละประเทศให้เข้าใจ เพื่อที่จะหาแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างได้เลือกในแนวทางที่ต้องการมากที่สุด ทั้งในด้านของการดำเนินชีวิต ที่จะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกที่อยู่อาศัยในอนาคตได้

ค) การกำหนดตัวแปรที่ศึกษา การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยไว้ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ตัวแปรด้านประชากรและภูมิศาสตร์ แบ่งออกเป็น

ด้านประชากร ประกอบด้วยตัวแปรย่อย ได้แก่

1. เพศ	6. รายได้ของครอบครัว	11. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา
2. อายุ	7. ประเทศที่สำเร็จการศึกษา	12. ระยะเวลาที่กลับจากต่างประเทศ
3. สถานภาพสมรส	8. ระดับการศึกษา	13. จำนวนครั้งที่เดินทางกลับ
4. อาชีพ	9. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	
5. ตำแหน่งงาน	10. ทุนที่ใช้ในการศึกษาต่อ	

ด้านภูมิศาสตร์ ประกอบด้วยตัวแปรต่างๆ ดังนี้

- 1. ลักษณะที่อยู่อาศัยอดีต และปัจจุบัน
- 2. ลักษณะการเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยอดีต และปัจจุบัน
- 3. บริเวณที่อยู่อาศัยอดีต และปัจจุบัน
- 4. ระยะเวลาในการอยู่อาศัยอดีต และปัจจุบัน

5. ค่าใช้จ่ายในส่วนของที่อยู่อาศัยปัจจุบัน
6. ลักษณะที่พักอาศัยในต่างประเทศ
7. ความรู้สึกต่อองค์ประกอบที่พักอาศัยในต่างประเทศ

กลุ่มที่ 2 ตัวแปรด้านการดำเนินชีวิตปัจจุบัน แบ่งออกเป็น

ด้านกิจกรรมในการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยตัวแปรย่อย ดังนี้

1. การใช้เวลาทำงาน
2. กิจกรรมในช่วงเวลาพักผ่อนและวันหยุด
3. รูปแบบการพักผ่อน
4. งานอดิเรกและการเล่นกีฬา
5. เวลาสำหรับการพักผ่อน
6. รสนิยมในการเลือกสินค้า
7. รสนิยมในการบริโภคสินค้า
8. สิ่งที่ต้องการเป็นอันดับแรกเมื่อมีเงิน
9. การใช้บัตรเครดิต
- 10 การเป็นสมาชิกสมาคม/ชมรม ฯลฯ
11. สถานที่ซื้ออาหาร / สินค้า
12. การใช้สิ่งอำนวยความสะดวก
13. ประเภทอาหารที่ชอบ
14. รูปแบบและเวลาในการสังสรรค์กับเพื่อนๆ
15. หนังสือที่ชอบอ่าน
16. สื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ด้านทัศนคติในการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยตัวแปรย่อย ดังนี้

1. ทัศนคติต่อตนเอง
2. ทัศนคติต่อผู้อื่นและสังคม
3. ทัศนคติต่อครอบครัว
4. ทัศนคติต่อการทำงาน
5. ทัศนคติต่อการใช้จ่าย
6. ทัศนคติต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศ
7. ทัศนคติต่อค่านิยมต่างๆ

ย่อยดังนี้

กลุ่มที่ 3 ตัวแปรด้านความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคตประกอบด้วยตัวแปร

1. ความพอใจกับที่อยู่อาศัยเดิม
2. ปัจจัยที่ต้องการย้ายที่อยู่อาศัย
3. ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อที่อยู่อาศัยแห่งใหม่
4. ประเภทของที่อยู่อาศัย
5. บริเวณทำเลที่ตั้ง
6. ขนาดพื้นที่และองค์ประกอบการใช้สอยของที่อยู่อาศัยที่ต้องการ
7. ลักษณะการจัดองค์ประกอบของส่วนต่างๆ ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องครัว ห้องรับแขก ฯ
8. การให้ความสำคัญกับองค์ประกอบต่างๆภายในที่อยู่อาศัย
9. รูปแบบการตกแต่งภายใน
10. สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น
11. รูปแบบลักษณะภายนอกอาคาร
12. สภาพแวดล้อมชุมชน สถานที่พักผ่อน
13. สถานที่และบริการที่ชุมชนต้องการ
14. ขนาดของชุมชน
15. ความสัมพันธ์ภายในชุมชน
16. ระดับราคา
17. สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัยเมื่อเทียบกับรายได้ครอบครัว
18. ค่าใช้จ่ายส่วนกลาง
19. แหล่งเงินที่ใช้ในการจัดหาที่อยู่อาศัย

ง) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย เมื่อกำหนดตัวแปรเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือที่สร้างขึ้นว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยเพียงใด

จ) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามและแบบวัดทัศนคติ การดำเนินชีวิต ความต้องการที่อยู่อาศัย ในด้านความเที่ยง(Reliability) และความตรง (Validity) ตลอดจนความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งนำไปทดลองใช้ (Pre-test) ดังต่อไปนี้

- ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) หลังจากให้นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแล้วปรากฏว่ามีบางข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความตรงในระดับสูงก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

- การทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (Pre-test) เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงได้นำแบบสอบถามไปถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย โดยใช้วิธีส่งทางไปรษณีย์ ผลปรากฏว่ามีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขดังนี้

1) แบบสอบถามมีจำนวนหน้ามากเกินไป คือมีทั้งหมด 9 หน้า และข้อคำถามมีหลายส่วน ทำให้ผู้ตอบเกิดความสับสน และตอบข้ามบางส่วนไป ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่สมบูรณ์ จึงได้ทำการแก้ไขโดยการตัดข้อคำถามที่เหมือนกันในบางส่วน เพื่อให้สั้นลงและทำให้จำนวนหน้าลดลงไปด้วย

2) คำถามไม่ชัดเจน หลายข้อคำถามที่การเขียนไม่สามารถสื่อความหมายให้กลุ่มตัวอย่างทดลองเข้าใจได้อย่างชัดเจน จึงทำให้คำตอบค่อนข้างที่จะสับสน หรือไม่ตอบในข้อนั้นๆ จึงแก้ไขโดยการเพิ่มรายละเอียดในคำถามข้อที่มีปัญหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และสร้างตัวเลือกในการตอบให้มากขึ้นเพื่อสะดวกในการตอบ

3) แบบวัดแนวคิด และทัศนคติ มีจำนวนข้อที่มากและมีการวัดผลแบบ 2 ตัวเลือก ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้ในการวัดทัศนคติไม่ได้นัก จึงเปลี่ยนมาเป็นการวัดแบบ ลิกเคอร์ (Lickert Scale) ซึ่งให้ผลในการวัดทัศนคติที่ชัดเจนกว่า นอกจากนั้นยังได้ตัดข้อคำถามที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป เพื่อให้คำถามลดลง

จากการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดรูปแบบให้ดูเรียบร้อย สะดวกในการอ่านและง่ายต่อการตอบ แล้วจึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนลงมือแจกแบบสอบถามต่อไป

2.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจทานแบบสอบถาม และได้นำมาแก้ไขจนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้เริ่มจัดส่งแบบสอบถามพร้อมจำหน่ายส่งกลับถึงผู้วิจัยและติดแสตมป์ให้เรียบร้อย ตามรายชื่อที่ได้สุ่มตัวอย่างจากสมาคมนักเรียนเก่าฯ ทั้ง 3 ประเทศ แล้วนำส่งทางไปรษณีย์ โดยครั้งแรกจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 350 ชุด หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ เริ่มมีแบบสอบถามตอบกลับมาบางส่วนและเริ่มมากขึ้นในสัปดาห์ที่ 2 ผู้วิจัยได้ส่งไปรษณียบัตรติดตามไปยังผู้ที่ยังไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับมา และพร้อมกับส่งจดหมายขอบคุณไปยังผู้ที่ตอบแบบสอบถามกลับมาแล้ว หลังจากนั้นแบบสอบถามก็ทยอยส่งกลับมาแต่จำนวนที่ได้ยังไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงได้จัดส่งแบบสอบถาม ครั้งที่สอง ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาใหม่ อีกจำนวน 200 ชุด ในสัปดาห์ที่ 6 หลังจากนั้นแบบสอบถาม ก็เริ่มตอบกลับมา จากการรวบรวมแบบสอบถามทั้ง 2 ครั้งปรากฏว่าจำนวนแบบสอบถามยังไม่เพียงพอที่ที่ต้องการ ผู้วิจัยจึงจัดส่งแบบสอบถาม ครั้งที่สาม ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มขึ้นใหม่อีกจำนวน 250 ชุด และให้กับคนที่รู้จัก 30 ชุด หลังจากนั้น แบบสอบถามจึงเริ่มส่งกลับมาอีกครั้งรวมทั้งแบบสอบถามของ 2 ชุดที่แล้วบางส่วนก็ส่งกลับมาเช่นกัน ผู้วิจัยเห็นว่าแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจากญี่ปุ่นยังขาดอีกบางส่วน จึงจัดส่งแบบสอบถามชุดที่สี่ สำหรับกลุ่มตัวอย่างจากประเทศญี่ปุ่น จำนวน 40 ชุด รวมแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 870 ชุด

จากการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการจัดส่งครั้งที่ 1 มีแบบสอบถามส่งกลับมาจำนวน 137 ชุด คิดเป็นร้อยละ 39.14 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด แบบสอบถามที่ส่งกลับมาครั้งที่ 2 มีจำนวน 70 ชุด คิดเป็นร้อยละ 35.0 ของแบบสอบถามที่ส่งไป แบบสอบถามที่ส่งกลับมาครั้งที่ 3 จำนวน 87 ชุด คิดเป็นร้อยละ 34.8 ของแบบสอบถามที่ส่งไป และจากคนที่รู้จักอีก 28 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.33 และแบบสอบถามที่ส่งกลับมาครั้งที่ 4 เฉพาะกลุ่มตัวอย่างจากญี่ปุ่น จำนวน 28 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.0 ของแบบสอบถามที่ส่งไป รวมแบบสอบถามที่ได้กลับมาทั้งหมด 350 ชุด

สาเหตุที่แบบสอบถามตอบกลับมาน้อยเนื่องจากสาเหตุดังนี้ คือ มีจดหมายที่ส่งกลับคืนจำนวนมาก เพราะว่า ชื่อและที่อยู่ที่ได้จากสมาคมทั้ง 3 แห่งเป็นรายชื่อเก่าที่ยังไม่ได้มีการปรับปรุง บางท่านก็ได้เสียชีวิตไปแล้ว บางท่านก็อายุมากจนไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ บางท่านก็ยังไม่ได้กลับประเทศไทยเนื่องจากยังศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้หลายท่านที่ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้นั้น เป็นผู้มีการหน้าที่มากจนไม่มีเวลาตอบแบบสอบถามกลับมาให้

จากแบบสอบถามทั้งหมด 350 ชุด ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และผู้ตอบอยู่ในกลุ่มประชากรที่ต้องการจริง คงเหลือแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 336 ชุด ซึ่งพอดีกับขนาดของประชากรที่คำนวณได้ รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดประมาณ 4 เดือน คือเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มิ.ย.-31 ก.ย. 2541

สรุปการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

วิธีการเก็บข้อมูล	จำนวนส่ง	จำนวนกลับ	ร้อยละ
1. ส่งทางไปรษณีย์ ครั้งที่ 1	350	137	39.14
2. ส่งทางไปรษณีย์ ครั้งที่ 2	200	70	35.0
3. ส่งทางไปรษณีย์ ครั้งที่ 3	250	87	34.8
4. ส่งทางไปรษณีย์ ครั้งที่ 4 (ญี่ปุ่น)	40	28	70.0
5. ส่งให้คนที่รู้จัก	30	28	93.33
รวม	870	350	40.22

2.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 336 ชุด เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

2.4.1 การเตรียมข้อมูล

ก) ทำการตรวจสอบข้อมูล ได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามว่ายังมีสิ่งใดขาดหรือไม่สมบูรณ์ ผลจากการตรวจสอบปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับที่ผ่านการตรวจสอบครั้งแรกมาแล้วมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

ข) ทำการออกแบบรหัสข้อมูล (Data coding from) ซึ่งต้องสอดคล้องกับแบบสอบถาม

ค) ถ่ายทอดรหัสลงแบบรหัสข้อมูล โดยเริ่มจากประเทศอเมริกา โดยเรียงตามลำดับตั้งแต่หมายเลข 001 - 225 ต่อด้วยประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ 226 - 295 และประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่ 296 - 336 ตามลำดับ

2.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS PC for Window Version 6.0 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังนี้

ก) ค่าสถิติทั่วไป เป็นการวิเคราะห์เพื่อเสนอข้อเท็จจริงทั่วไป โดยจะใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ข) ค่าเฉลี่ย (Mean) จากคำตอบของกลุ่มประชากร แปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยของลำดับความสำคัญในการเลือกที่มีต่อการดำเนินชีวิต

ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการเลือกเป็นอันดับแรก

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.50-2.49 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการเลือกเป็นอันดับสอง

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.50-3.49 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการเลือกเป็นอันดับสาม

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50-4.49 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการเลือกเป็นอันดับสี่

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.50-5.00 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญในการเลือกเป็นอันดับห้า

- ค่าเฉลี่ยของทัศนคติและค่านิยมที่มีต่อการดำเนินชีวิต

ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
กับทัศนคติและค่านิยมในด้านนั้น

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 1.50-2.49 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เห็น
ด้วยกับทัศนคติและค่านิยมในด้านนั้น

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.50-3.49 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจ
กับทัศนคติและค่านิยมในด้านนั้น

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50-4.49 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย
กับทัศนคติและค่านิยมในด้านนั้น

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.50-5.00 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย
อย่างยิ่งกับทัศนคติและค่านิยมในด้านนั้น

ค) การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทาง
ด้านประชากรและข้อมูลด้านการดำเนินชีวิต กับความต้องการที่อยู่อาศัยในอนาคต โดยนำเสนอในรูป
ตารางความสัมพันธ์ (Crosstab)